

Pályamű
a Szombathelyi Törvényszék elnöki álláshelyéhez
kiírt pályázathoz

„A szolgálat és a vezetés nem ellentétes fogalmak, ellenkezőleg: a vezetői rátermettség a szolgálat készségéből fakad. A vezetés tehát a szolgálat egyik sajátos kategóriája.” (Hans G. Noppeney)

1. Általános vezetési elvek és elképzelések

A Szombathelyi Törvényszék elnöki állására kiírt pályázat kötelező tartalmi elemeit jogszabály, illetve a pályázati kiírás tartalmazza. Mielőtt pályaművemben ezekre részletező módon kitérnék, szeretnék néhány gondolatot felvezetni arról, hogy felfogásom szerint mi a bírósági vezető szerepe az igazságszolgáltatás mai rendszerében a központi igazgatás, illetve a helyi igazságszolgáltatás területén.

A fenti szerep-meghatározás során elsődlegesen a bíróságoknak az államszervezeti rendszerben betöltött szerepét kell meghatározni. Az Alaptörvény 25. cikk (1) és (2) bekezdése szerint a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el azzal, hogy törvényszéki, illetve helyi bírósági szinten a bíróság dönt a büntetőügyekben, magánjogi jogvitákban, törvényben meghatározott egyéb ügyben, és dönt a közigazgatási határozatok törvényességéről. Az Alaptörvény 26. cikke alapján a fenti feladatok ellátása során a bírák függetlenek, és csak a törvényeknek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatók. A bírákat a tisztségükből csak a sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

Az Alaptörvény fent idézett szabályai egyrészt meghatározzák a bíróságok, a bírák feladatát, másrészt kifejezésre juttatják, hogy a bírósági szervezetrendszer nem csupán egy az állami szervek sorában, hanem külön, önálló hatalmi ág.

1.1. A törvényszéki elnök, mint bírósági vezető

A törvényszéki elnöknek, mint bírósági vezetőnek a fentiek szerint kijelölt és meghatározott **alaptörvényi követelmények alapvető biztosítása a feladata a törvényszéken**, kiemelten pedig annak biztosítása, hogy a Szombathelyi Törvényszék **bírái** ezen alkotmányos kötelezettségüket **magas színvonalon, időszerűen és befolyásmentesen lássák el**.

Ezen vezetői szerepnek részét képezi, hogy a bírósági vezető, a törvényszéki elnök vezet és irányít, másrészt pedig szolgál. **A szolgálat és a vezetés** – pályamű mottójául választott idézet szerint is – egymást nem kizáró, hanem inkább **egymást feltételező tevékenységek**.

A bírósági vezetői tisztség tehát szolgálatot jelent. A bírósági vezetőnek szolgálnia kell

- a jogkereső állampolgárokat, és összességében a társadalmat,
- a vezetésére bízott bírakat, igazságügyi alkalmazottakat,
- az igazságszolgáltatási rendszer egészét.

Ezen területek között nincs, nem lehet hierarchikus viszony. Az elvárások, célok megegyeznek, illetve meg kell, hogy egyezzenek.

A vezetői szerepfelfogásom a fentiekből is kitűnően egybevág az Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghatározott stratégiai célokkal melyek szerint a vezetés fő feladatát képezi, hogy

1. A bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék – független bírók magas színvonalon, időszerűen ítélkezzenek.
2. Az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása.
3. A tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása, hasznosítása.
4. A bírósági szervezet integritása, az ítélkezés és igazgatási munka átláthatósága, kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége.
5. A bíróságokhoz való hozzáférés egyszerűsítése.
6. A képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel.

Ezen közös jövőkép megvalósítását és a célok elérését tekintem legfontosabb feladatnak kinevezésem esetén.

Az OBH elnöke átmeneti jelleggel 2013. március 1. napjától 2014. február 28. napjáig bízott meg a törvényszék vezetésével. Történt ez egy a törvényszékünk szempontjából rendkívül nehéz időszakban. Laky elnök úr halálát követően több mint két évig elnök, majd elnökhelyettes nélkül maradt szervezet és a törvényszék vezetését a civilisztikai kollégiumvezető, majd én láttam el.

1.2.2. Vezetési módszerek

A vezetői módszerek körében a hagyományosnak tekinthető - a jelenleg még hatályos 1999. évi 9. számú OIT szabályzatban szabályozott - formák, így a vezetői tervezés, az értekezleti rendszer, a tájékoztatás, a jelentéstételi kötelezettség hatékony működtetése körében a legfontosabb feladata a törvényszéki elnöknek annak biztosítása, hogy a vezetés mindig team- munka legyen. Meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a bírósági vezetők minden szintje részt vegyen a döntéshozatalban, illetve a döntés előkészítésben és feladatok, célok kijelölésében, valamint a döntések végrehajtásában.

A hatékony igazgatás feltétele a vezetők megfelelő együttműködése, és információcseréje.

A vezetőknek közösen kell meghatározni a feladatokat. A vezetői **értekezleteknek** már az előkészítése is közös munka kell, hogy legyen. Az értekezleti rendszer úgy tud jól működni, ha az megfelelően előkészített. A vezetőknek a felmerülő problémákat észlelnie kell, és fel kell vetnie a döntéshozatal témaköreit (napirendi javaslatokat), és szakmailag megalapozott előterjesztéseket kell tennie.

A döntéshez szükséges információkat az értekező előtt fel kell tárni annak érdekében, hogy az értekezleten problémaorientált vita, és gyors, operatív döntéshozatal történjen.

A vezetők közötti **kommunikáció** azonban a rendszeres, illetve eseti jellegű értekezleteken túl is a hatékony igazgatás alapfeltétele. Szükségesek a folyamatos, napi szintű megbeszélések, információcserék. Ezen kommunikáció körében rendkívül fontos, hogy ne egyirányú, hanem kölcsönös legyen.

Világossá kell tenni az elérendő célokat, feladatokat. Mind a vezetőtársaknak, mind a bírácoknak ismerniük kell az egyes döntéseket, illetve döntéshozatalt megelőzően a döntésekkel elérni kívánt célokat, és lehetővé kell tenni a megoldási javaslatok, alternatívák előterjesztését és megvitatását. Csak ilyen formában tud megvalósulni a **nyitott és átlátható vezetés**. Ennek előfeltételét képezi a **belső kommunikáció átalakítása** (Pályamű 1.2.5.)

A hatékony vezetési módszerek kialakításához hozzátartozik az is, hogy véleményem szerint a vezetőnek egyrészt mindig készen kell állnia munkatársai problémáinak fogadására, illetve feltárására. Az elnöki iroda ajtajának egyrészt mindig „nyitva kell állnia”, másrészt a vezetőnek rendszeresen fel kell vennie személyesen a kapcsolatot kollégáival, fel kell keresnie őket.

Figyelembe kell venni esetünkben azt is, hogy egy viszonylag kis létszámú szervezeti egység a Szombathelyi Törvényszék, így a lehetőség is megvan arra, hogy az elnök ezt a személyes kontaktust keresse.

1.2.3. Ellenőrzés

A vezetői ellenőrzés, mint vezetési módszer alapvetően arra kell, hogy szolgáljon, hogy a bíróság vezetése **biztosítsa a hatékony, szakszerű, és időszerű ítélkezésnek**, mint alapvető követelménynek a **megvalósulását**.

Az ellenőrzési tevékenység szintén **együttműködést igényel** az egyes bírósági vezetők részéről. A törvényszék szakmai, és igazgatási vezetőinek együttműködése a hatékony ellenőrzés feltétele. Különösen fontos e körben a járásbírói, közigazgatási és munkaügyi bírósági elnökök, valamint a törvényszéki szakmai vezetők (kollégiumvezetők) együttműködése, hisz a helyi vezetők mindig egy személyben igazgatási és szakmai vezetők is.

Fontos követelmény az ellenőrzési tevékenység folytatása során, hogy annak alapvetően jobbító szándékúnak és nem szankciós célzatúnak kell lennie. Az ellenőrzés során éppúgy **fel kell tárnunk a „jó gyakorlatokat”, és a hibákat**. Alapvetően az ellenőrzés célja a **megelőzés** kell, hogy legyen.

Az ellenőrzések során törekedni kell arra, hogy a bírák ellenőrzéssel kapcsolatos adminisztrációs terhet csökkentsük.

Az ellenőrzési tevékenység egy részénél az automatikus ellenőrzés lehetőségét kell kialakítani. 2013. év során az írásba-foglalási határidők ellenőrzésénél már kialakítottunk egy úgynevezett **„jelzőrendszert”**. A számítógépes lajstromprogram jelzi automatikusan, ha a befejezést követően egy akta nem kerül időben az iktatóirodába, illetve az írásba-foglalás nem történik meg határidőre. Az idei évben az írásba-foglalási késedelmek feltárására nagy gondot fordítva a kollégiumvezetők hathatós támogatása mellett eljutottunk arra a szintre, hogy az utolsó negyedév végére késedelem egy bírónál sem merült fel.

Az ellenőrzés hatékonysága érdekében **kontrollpontok** is kialakításra kerültek 2013 év során. Iktatóirodai alkalmazottak munkaköri leírásában rögzítésre került, hogy egy bizonyos idő elteltével jelezniük kell, ha egy akta nem kerül vissza az irodába a bírótól. Ezzel az ellenőrzési módszerrel az eljárások indokolatlan elhúzódását részben meg lehet előzni.

Különös gondot kell fordítani az **egy-, illetve több éven túli ügyek** intézésének ellenőrzésére. Fenn kell tartani, ahogy eddig is, a rendszeres havi jelentéstételi kötelezettséget az elhúzódó ügyek arányától függetlenül. Nyomon kell követni egy objektív **aktanyomat** (az egyes eljárási cselekmények időpontjának, és az eljárási cselekmény rövid tartalmának leírása) alapján az ügy alakulását. Indokolt esetben a szakmai kollégiumvezetőnek pedig az egyes akták részletes vizsgálatát el kell végeznie. Elsődleges cél ezen a területen is az kell, hogy legyen, hogy az eljáró bíró a szükséges szakmai segítséget, instrukciót megkapja annak érdekében, hogy az adott ügy befejezésre kerüljön. (A vizsgálati, ellenőrzési módszer nem jelent adminisztratív többletterhet a bírónak.)

A vezetési módszerek körében különös jelentősége van a **tanácselnöki feljegyzéseknek**. Ennek **gyakorlatát egységesíteni kell** a törvényszéken. A tanácselnöki feljegyzés készítésének alapvetően két célja van. Az esetlegesen feltárt hibák megbeszélése hozzájárul az **ítélkezési munka** színvonalának emeléséhez, **egységesítéséhez**, másrészt legalább ugyanilyen súllyal kell azt is figyelembe venni, hogy az elsőfokú bírák **színvonalas szakmai tevékenysége elismerésének**, az **ítélkezési „jó gyakorlatok” összegyűjtésének** is rendkívül hatékony eszközei a tanácselnöki feljegyzések, amennyiben ezek egyenként és összességükben a szakmai és igazgatási vezetők részéről **elemzésre** kerülnek. Fontosnak tartom, hogy a tanácselnöki feljegyzések a bírák számára **azonnal megismerhetőek** legyenek.

1.2.4 Nem-hagyományos módszerek a vezetésben

A fentiek szerint ismertetett hagyományos vezetési módszerek mellett vezetői megbízatásom ideje alatt kipróbálásra kerültek egyéb vezetői módszerek is, amelyek elvárásaim alapján a vezetés hatékonyságát kellett, hogy szolgálják. Várakozásaim teljesültek.

A nem-hagyományos (de remélhetőleg egy-két éven belül hagyományossá váló) vezetési módszer lényege az, hogy minél szélesebb körben be kell vonni a kollégákat a vezetési feladatokba. Minden arra képességgel és készséggel rendelkező bíró és igazságügyi alkalmazott segítséget tud nyújtani közös feladataink ellátásában. **Bízni lehet és kell a kollégákban**, és engedni kell érvényesülni elképzeléseiket, hiszen a feladat közös, és csak összefogással lehet hatékonyan működtetni a szervezetrendszer.

Megbízatásom egyik első lépéseként **munkacsoportokat** hoztam létre, és ezek további működtetését is célul tűzöm ki kinevezésem esetén.

A munkacsoportok alapvetően jelenleg három munkaterületen látnak el feladatot:

- **kommunikáció** (külső honlap létrehozása és működtetése, sajtószóvivő munkájának segítése, a törvényszék sajtópolitikájának kidolgozása, közadatok közzététele, bírósági rendezvények szervezése, előkészítése, belső kommunikációs csatornák, intranet kialakítása)
- **humánerőforrás** gazdálkodás (személyzeti döntések előkészítése, humánerőforrások törvényszéken belüli optimális elosztására javaslattevés, többletmunkavégzés elismerése)
- **gazdálkodási** (beruházások, beszerzések koordinálása, takarékos gazdálkodás megvalósítása)

Terveim szerint még legalább két területen lehet és indokolt ilyen jellegű munkacsoport létrehozása:

- **pályázatok** koordinálása és menedzselése (A 2014-2018 években számtalan igazságszolgáltatást érintő uniós pályázat kiírása feltételezhető, illetve jelenleg is részt veszünk egy ÁROP -os szervezetfejlesztési pályázaton. A pályázatok kiválasztása, elkészítése, lebonyolítása, megvalósítása érdekében minél több személy bevonása szükséges.)
- **gyermekbarát igazságszolgáltatás** (munkacsoport létrehozását az indokolja, hogy ez a terület mind büntetőjogi, mind civilisztikai területen speciális készséget és szervezést igényel jogi szakmai, és infrastrukturális téren egyaránt).

A munkacsoportok működésén túl egyes vezetési, illetve szakmai területen **témafelelősök, koordinátorok** bevonása indokolt akár egy eseti feladat, akár egy állandó, igazgatási jellegű feladat ellátásába. Jelenleg a „Nyitott bíróság” program megvalósítása, és a bírósági közvetítés, valamint az oktatásfelelősi tevékenység körében került sor bírák bevonására. Azt lehet megállapítani, hogy valamennyien szívükön viselik a feladatot és nagyban hozzájárulnak a feladatok hatékony végzéséhez. Eredményes tevékenységük alapot ad arra, hogy más területen is hasonló módon bírák, és igazságügyi alkalmazottak bevonásra kerüljenek a vezetésbe (jogszabály-véleményezés, vagy más eseti feladatok).

1.2.5 Belső kommunikáció

A bírósági vezetői tevékenység hatékonyságának egyik legfontosabb előfeltétele a szervezeten belüli információáramlás, kommunikáció fejlesztése. Minden döntés előfeltétele, hogy a döntéshozatalhoz szükséges információ rendelkezésre álljon, a döntés előkészítés során a kollégák véleményüket kifejthessék, problémáikat felvethessék, és alternatív megoldási javaslatot terjeszthessenek elő. A döntési helyzetről, a döntés szükségességéről, annak okairól tájékoztatni kell a kollégákat. Ezzel tud megvalósulni az **átlátható és nyitott vezetés**, ugyanakkor ez vezet a vezetői **döntések megalapozottságához** és a döntések **elfogadottságát** is **elősegíti**.

A hatékony információáramlás érdekében 2014. első félévében ki kell alakítani a törvényszék **intranet** oldalát. Ezen keresztül biztosítani kell a hozzáférést olyan információkhoz, amelyek a mindennapi munkavégzéshez szükségesek (igazgatási körlevelek, vezetői döntések, OBH által adott tájékoztatások, intézkedések közzététele, nyomtatványok, bírósági eseményekről, programokról tájékoztatás stb.) A vezetői döntések átláthatósága érdekében itt lehetne közzétenni az egyes vezetői döntésekről a tájékoztatást, a törvényszéki elnök kinevezési jogkörébe tartozó vezetők pályázatát, meghallgatási jegyzőkönyvét.

Az intranet szolgálna a szakmai tájékoztatások, vizsgálati eredmények, ügyforgalmi adatok közzétételére. Létre lehetne hozni szakmai levelezőfelületet, ahol a bírák, titkárok szakmai felvetései megvitatásra kerülhetnének.

Az intranet létrehozásával a fentiekén túl költségtakarékosság érhető el a papír alapú körözhvények előállítására és azok kézbesítése körében.

Jelenleg már elterjedt és szinte kizárólagos törvényszékünkön az emailben való kommunikáció. Ennek egy sokkal hatékonyabb módja lehet az intranet alkalmazása.

A törvényszéken belüli információáramlás egyéb módjait is hatékonyra kell tenni. Az értekezleti rendszernél már utaltam arra, hogy annak kellő előkészítettsége rendkívül fontos, ez nyilvánvalóan az írásbeli előkészítő anyagok időszerű eljuttatását is magába foglalja.

A **vezetői döntésekről írásbeli tájékoztatót** is szükséges, illetve indokolt készíteni. Arra törekszem, hogy a vezetői döntések indokai megfelelő tájékoztatással érthetőkké és elfogadhatóvá váljanak. (Ennek szellemében tájékoztattam részletesen a kollégákat kiegészítő pótlékok, és év végi jutalmak kifizetésének szabályairól).

A kommunikáció fentiek szerinti modern és hatékony módjai mellett úgy gondolom talán mégis a legfontosabb a **rendszeres, odafigyelő, segítő szándékú személyes kapcsolat**, amelyet semmilyen egyéb kommunikációs csatorna nem válthat fel. A bírósági vezetőnek (különösen a miénkhöz hasonló viszonylag kis létszámú szervezet esetén) kötelessége a munkatársakkal való közvetlen, személyes kapcsolat, a felmerülő problémák megbeszélése, és egyeztetése, a személyt, illetve munkakört érintő döntések közvetlen közlése.

Mindezek mellett „**közös dolgaink**” megbeszélésére egyéb kapcsolati formák is alkalmasak lehetnek (családi- és sportnapok, közös kávézás, teázás, ünnepek)

2. Az ítélkezés időszerűsége

A bíróságok, így a Szombathelyi Törvényszék is, akkor látja el alkotmányos feladatát, ha **független, befolyástól mentes bírák magas színvonalon és időszerűen ítélkeznek**. A törvényszék elnökének a legfontosabb feladata abban áll, hogy ennek **személyi és tárgyi feltételeit és az arányos munkateher kialakítását biztosítsa**.

2.1. Arányos munkateher országos, és helyi szinten

Az arányos munkateher kialakítása mind a törvényszéken belül, mind pedig országos viszonylatban az egyik legjelentősebb elvárás, amelyet biztosítani kell a bírósági vezetésnek.

A bírói egyéni adatszolgáltatás 2013. évi első féléves adatai alapján a Szombathelyi Törvényszék helyzete az alábbi táblázat alapján mutatható be:

Járás- bíróságok Közig. és munkaügyi bíróságok	Érkezett ügyek			Befejezett ügyek			Folyamatban maradt ügyek		
	Országos átlag	Vas megye	Eltérés %-ban	Országos átlag	Vas megye	Eltérés %-ban	Országos átlag	Vas megye	Eltérés %-ban
büntető	15,7	20,07	+ 27	17,14	21,55	+25,7	92,89	95,35	+2,6
polgári	22,65	27,69	+22,3	24,36	29,1	+19,5	100,79	97,88	-2,9
gazdasági	22,37	15,03	-32,8	23,49	14,7	-38	98,79	76,9	-22,3
közigazgatási	19,38	24,12	+24,5	22,05	25,69	+16,5	84,97	72,94	-14,1
munkaügyi	16,61	22,75	+37	21,19	25,85	+22	98,13	58,32	-40,6

Törvényszék	Érkezett ügyek			Befejezett ügyek			Folyamatban maradt ügyek		
	Országos átlag	Vas megye	Eltérés %-ban	Országos átlag	Vas megye	Eltérés %-ban	Országos átlag	Vas megye	Eltérés %-ban
büntető másodfok	24,27	38,57	+54	25,05	38,57	+54	131,99	131,84	-1
polgári másodfok	29,55	13,35	-50	33,05	16,08	-50	90,55	19,69	-80
büntető elsőfok	1,58	1,43	+84	1,8	3,33	+84	16,65	15,71	-5,6
polgári elsőfok	12,20	18,72	+53,5	13,52	20,75	+53,5	81,97	61,04	-25,5

(Forrás: OBH Bírósági Főosztály Statisztikai Adatgyűjtő és Elemző Osztály 18074-5/2013 tájékoztatója azzal, hogy a törvényszék elsőfokú civilisztikai ügyszaka vonatkozásában a tájékoztató 51., 54., és 57. sz. melléklete alapján kerültek feltüntetésre az adatok.)

A táblázat adataiból tényként megállapítható, hogy a legtöbb ítélkezési területen a Szombathelyi Törvényszék az **országos átlagot jóval meghaladó munkateherrel** dolgozik, ugyanakkor az is rögzíthető, hogy az ítélkezési munka a törvényszéken **hatékony**. A Szombathelyi Törvényszék **bírái lelkiismeretesen**, hatékonyan dolgoznak és rendkívül **nagy munkabírással és hivatástudattal** rendelkeznek. Csak ez eredményezheti azt, hogy az **érkezett magas ügyszámhoz** viszonyítottnan a **befejezések száma kiugróan magas**, aminek eredményeképpen a **folyamatban maradt ügyek száma még kezelhető**.

Azon a néhány ítélkezési területen, ahol az országos átlagnál alacsonyabb a munkateher (ugyanakkor az ügyek abszolút száma sem jelentős) belső szervezéssel, a szignálási rend megváltoztatásával a kívánt eredmény elérhető. Pályaművem további részében ezeket a területeket is ismertetem.

Az országos átlaghoz közelítő munkateher elérése a még hiányzó bírói álláshelyek betöltése esetén is nehéz. A bírói álláshelyek országos szintű „újraosztása” esetén ezt a körülményt mindenképpen hangsúlyozni és figyelembe kell venni.

Ennek megtörténteig a rendelkezésünkre álló humánerőforrás alapján kell feladatainkat ellátni.

2.2. Az időszerű ítélkezés biztosításának személyi feltételei

A 2013. november 30. napján az engedélyezett bírói létszám a törvényszéken 48 volt. A betöltött bírói státuszok száma 45. A ténylegesen dolgozó bírák száma 43, mert jelenleg két bíró tartósan távol lévőknek minősül betegség, illetve gyermekvállalás miatt.

2013 év során a bírói álláshelyek betöltése körében a korábbi évekhez viszonyítottan kedvezőbb változások történtek. Az utánpótlás biztosítása rugalmasabb, gyorsabb volt, köszönhetően annak, hogy a központi igazgatás felé úgy gondolom hatékonyabban jelzésre került, hogy a hiányzó státuszok pótlása nélkül a bíróság feladatait ellátni csak nagy áldozatok árán képes.

2013. április közepétől két törvényszéki büntető ügyszakos bíró kinevezésére (áthelyezésére) került sor, pótolva az év közben nyugállományba került két törvényszéki bírót. A Körmendi Járásbíróság új elnökének kinevezését követően 2013. szeptember 1 napjától Körmenden közel egy év elteltével sor került egy büntetőbíró kinevezésére, illetve a Sárvári Járásbíróságról áthelyezésre került pályázat eredményeképpen egy büntetőbíró a Szombathelyi Járásbíróságra.

Jelenleg pályázat alapján folyamatban van egy-egy büntető ügyszakos bíró kinevezése a Sárvári, illetve Szombathelyi Járásbíróságra. A pályázókról a Bírói Tanács véleményt nyilvánított, és a pályázatok felterjesztésre kerültek az OBH elnökéhez. A két bíró kinevezésével némiképpen rendeződni tud a két bíróság büntető ítélkezési helyzete, bár statisztikai kimutatásaink alapján az egy bíróra érkező ügyek száma a két kinevezés megtörténte esetén is kimagasló (az országos átlagot lényegesen meghaladó) marad.

A civilisztikai ügyszakot érintően mindenképpen nagy eredménynek tekintem, hogy az OBH elnöke 515/2013 (XII.19.) OBHE határozatával engedélyezte 2015. április 30. napjáig egy bírói túlbetöltés felhasználását a Sárvári Járásbíróságon. A túlbetöltés felhasználásával részben elérhető az a cél, hogy mind a Sárvári, mind a Szombathelyi Járásbíróság civilisztikai ügyszakában az országos átlagot jóval meghaladó munkateher némiképpen csökkenjen. Évtizedek óta a Sárvári Járásbíróság ügyforgalmi adatai alapján részleges kirendeléssel volt csak biztosítható a megfelelő ügyfeldolgozás. A túlbetöltés igénybe vételével elérhető az a cél is, hogy a Szombathelyi Járásbíróságról részben kirendelt bíró kirendelése feleslegessé válik, így ő teljes egészében a székhelyi bíróságon tud ítélkezni, csökkentve a székhelyi bíróság egyre növekvő ügyterhét.

A civilisztikai ügyszakban jelenleg **egy üres helyi bírói álláshellyel rendelkezünk**. Egy szombathelyi polgári ügyszakos bírónak a Kőszegi Járásbíróság elnökévé történt kinevezése és áthelyezése kapcsán. 2013. év júliusába a Szombathelyi Járásbíróság elnökének előterjesztését is figyelembe véve ezen üres álláshely **csoportvezető bírói álláshellyé történő átalakítását** kértem. A kérelemről mindeztideig még nem született döntés. Kedvező döntés esetén haladéktalanul döntenem kell a csoportvezetői kinevezéséről, és ezt követően pedig kezdeményeznem kell az **üres polgári bírói álláshelyre pályázat kiírását**.

Kedvezőtlen döntés esetén szintén haladéktalanul kezdeményeznem szükséges az üres álláshely betöltését.

Az időszerű ítélkezés biztosítása érdekében szintén elsőrendű feladat a **Kőszegi Járásbíróságra büntetőbíró kinevezésének kezdeményezése**.

2.3. Oktatás-képzés

Abban, hogy a bírák megfelelően lássák el feladataikat, és a bírói utánpótlás (titkárok, fogalmazók) felkészítése eredményes legyen a bírói, alkalmazotti kar **önképzésén** túl rendkívül fontos szerepe van a képzéseknek. A megújuló **központi képzés** által támasztott követelményeknek való megfelelés ezért elsőrendű feladat. Az igazságügyi törvények 2014. január 1. napjától módosult szabályai szerint a **regionális képzések** új alapokra helyezésében is aktívan kell közreműködni (képzési témák felvetése, előadók biztosítása). Emellett a **helyi képzésekre** is nagyobb súlyt kell fektetni. Meghatározott témákban helyben is biztosítani kell a felkészítést, információszerezést.

A képzéseken való pusztán részvételen túl fontosnak tartom, hogy bíránk élen járjanak az **oktatói, előadói tevékenységekben** is.

A bírósági szervezetrendszeren belüli képzéseken túl támogatni kívánom az ítélkezésben közvetlenül hasznosítható ismeretek megszerzésére irányuló **posztgraduális képzéseken való részvételt, és a nyelvtanulást**.

Különösen fontos, hogy a bírói kar utánpótlását biztosítani hivatott titkári, fogalmazói állomány elsajátítsa a bírói hivatáshoz szükséges ismereteket, ezért a az un. belső képzések és vizsgák eddigi rendjét fenn kell tartani. Az instruktorbírák tevékenységét kiegészítő pótlék biztosításával kell elismerni, egyben ösztönözni.

3 Az ítélkezés aktuális helyzete és feladatok az egyes ítélkezési szinteken

3.1 Törvényszék

3.1.1 Büntető ügyszak

2012 és részben 2013 év során a legfontosabb, és az ügyszak működést alapvetően befolyásoló és meghatározó személyi feltételek biztosítása megtörtént. A nyugdíjba vonuló kollégiumvezető és tanácselnök helyett az új bírósági vezetők kinevezésére, az üres álláshelyek pedig betöltésre kerültek. Megtörtént az új büntetés-végrehajtási csoportvezető kinevezése. Az új helyzetnek megfelelő ügyelosztási rend kialakításra került. Kollégiumvezető úr elképzelései beváltak a hozzá fűzött reményeket, az ügyszak „felállt” és jól működik.

Az első- és másodfokú ügyek megfelelő intézéséhez szükséges feltételek fennállnak, de az is látható, hogy az **ügyszak leterheltsége az országos átlagot lényegesen meghaladja**. 2013 év első felében az érkezés és a befejezés 54, illetve 84%-kal magasabb volt az országos átlagnál (biztató lehet, hogy az első féléves adatok csak részben tartalmazzák az április 15. napjától kezdő hatállyal áthelyezett két bírót, akik közül ugyanakkor egyikük nyár óta tartósan távol van). **Az ütemes, és eredményes ügyfeldolgozásnak** köszönhetően a folyamatban maradt ügyek száma az országos átlagnak megfelelő.

Az **időszerűségi mutatók is megfelelőek**. A 2013. november 30-i állapot szerint 13 folyamatban maradt elsőfokú ügyből 5 ügy egy éven, 1-1 ügy pedig kettő, illetve öt éven túli. Az ügyek elhúzódása egyértelműen a korábbi elégtelen személyi feltételek, illetve az ügyek jellegének eredménye.

Külön szólni kell a törvényszék büntető ügyszaka körében a **büntetés-végrehajtási ügyek** intézéséről, hisz Szombathelyen található az **ország egyik legnagyobb büntetés-végrehajtási intézete**. Az intézet parancsnokának tájékoztatása alapján a fogvatartotti létszám – egy új épületszárny átadásával - 2014 év során további 400 fővel emelkedni fog. Emellett az **új Bv. törvény a büntetés-végrehajtási bírói hatáskört lényegesen bővíteni fogja**. Ezen két körülmény lényeges hatással lesz a bv. bírói feladatokra. 2013. november 30. napjáig 1354 bv ügy érkezett hasonlóan a 2012-es év azonos időszakához. Az ügyszám - növekedés nem jósolható meg, de az látszik, hogy a bv. ügyek intézésével foglalkozó személyi kört bővíteni szükséges. Felmerülhet **új bírói státusz létesítése**, de ezt megelőzően meg kell vizsgálni, hogy más lehetséges megoldás a probléma kezeléséhez elégséges-e.

2013. szeptembertől kezdődően a Bv. tvr. módosítása adta lehetőséggel élve egy **bírószági titkárt** jelöltem ki a titkár által intézhető ügyek intézésére, aki egyéb feladatai mellett nyújtott segítséget az ügyfeldolgozásba. Úgy gondolom, hogy elsődlegesen meg kell próbálni a megnövekedő ügyterhet egy, vagy két teljes titkár kijelölésével kezelni. Felmerülhet még **járásbírószági bíró kirendelésének** lehetősége (amennyiben a székhelyi bíróság büntető ügyintézési helyzete megfelelően rendeződik).

A felmerülő problémát rendszeresen és részletesen egyeztetni kell csoportvezető bíró úrral és kollégiumvezető úrral, és velük együttműködve kell a leghelyesebb, legkedvezőbb megoldást megtalálni.

3.1.2. Civilisztikai ügyszak

A törvényszék civilisztikai ügyszakának sajátossága, hogy a bírák un. **vegyes referátában** dolgoznak. A cég- és felszámolási ügyeket intéző bírák egyben a gazdasági másodfokú ügyeket is intézik, a másodfokú gazdasági tanács elnöke tárgyalja az elsőfokú törvényszéki gazdasági ügyeket. A kollégiumvezető, illetve a Gf. tanács elnöke részt vesz a másodfokú munkaügyi ítélezésben, a Pf. tanács egyik elnöke részt vesz a törvényszéki elsőfokú ügyek intézésében is.

A munka szervezése, az **ügyelosztás arányosítása** nagy erőfeszítést és figyelmet igényel, és törekedni kell a „**profilisztításra**”.

Ennek keretében úgy gondolom, hogy a **polgári és gazdasági elsőfokú ügyek** vonatkozásában a hosszabb távon a cél az, hogy az érkező ügyek számából is adódóan **egy-egy bíró** intézze teljes kiosztásban.

Biztosítani kell ugyanakkor azt is, hogy **kisegítő jelleggel** más bíró is részt vegyen az elsőfokú ügyek intézésében (ahogy azt az ügyelosztási rend jelenleg is lehetővé teszi). Szükséges ez annál is inkább, mert az elsőfokú civilisztikai ügyek vonatkozásában az érkezett, és befejezett ügyek száma **53,5 %-kal haladta meg az országos átlagot** 2013. első félévében. Az elsőfokú ügyek ennek ellenére „jó kezekben” vannak. A lelkiismeretes és szakmailag is kiváló ügyfeldolgozást mutatja az a tény is, hogy a folyamatban maradt ügyek száma az országos átlagot nem éri el.

2013. év első 11 hónapjában közel **28%-kal több elsőfokú (polgári és gazdasági) ügy érkezett** 2012. első 11 hónapjához képest. Az egy éven túli ügyek aránya az 50 %-ot eléri.

Látható a fentiekből, hogy a hatásköri szabályok változásának hatása még nem észlelhető. Az elsőfokú ügyek intézéséhez rövid távon a **tárgyaló tanácsok számát növelni szükséges** a hátralék feldolgozása és a módosult hatásköri szabályok érvényesüléséig.

A **másodfokú ügyek** intézése körében az a tendencia figyelhető meg, hogy a másodfokú polgári peres ügyek száma stagnál (2012. évi első 11 hónapban az érkezés ugyanannyi, mint 2013 első 11 hónapjában), a gazdasági másodfokú peres ügyek száma csökken (40, illetve 25). A másodfokú nemperes ügyek száma ugyanakkor az utóbbi években egyre jelentősebb arányú. Ezen körülményt az ügyek kiosztásánál figyelembe kell venni.

Törvényszéki elnöki megbízásom (2013. március 1) kezdete óta törekedtem a fentiek figyelembevételére, és az vezetőtársaimmal történt egyeztetés alapján kisebb belső átszervezéssel és az ügyelosztási rend által adott lehetőségek felhasználásával a szignálás kisebb mérvű megváltoztatásával a **másodfokú peres ügyek vonatkozásában a tárgyaló tanácsok száma csökkentésre** került az alábbiak szerint:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
2012	1,28	1,46	1,18	1,50	1,50	1,17	0,54	0,00	1,55	1,43	1,45
2013	2,68	3,43	1,43	0,16	0,58	0,86	0,12	0,00	0,83	0,56	0,94

Ezen változtatás alkalmas lesz idővel az arányos munkateher biztosítására.

A másodfokú ítélkezési munka munkafeltételeinek javítása körében szükséges célként meghatározni **két, személyileg is elkülönült fellebbviteli tanács létrehozását**. Ehhez még egy (vagy két fél) előadó bírói álláshely kialakítása szükséges. 2013 év második felében az előadó bírák köre részben már bővítésre került. Egy bíró a felszámolási ügyek intézése mellett „félbíróként” előadói feladatokat lát el. 2014. évben lehetőséget látok további előadói kör bővítésére azáltal, hogy a jelenleg a Kúrián részleges kirendelés alapján ítélkező bíró, illetve kinevezésem esetén magam ezen ítélkezési feladat ellátásában részt tudunk venni. A két állandó tanács kialakításával elsődlegesen az előadó bírák munkafeltételei javulnának azáltal, hogy a tárgyalási, illetve tanácskozási napok kiszámíthatóbbak, és nem kell több tanácselnökhöz igazodni.

Változatlanul az eddigi gyakorlatnak megfelelően szükségesnek tartom, hogy **titkár, és emellett fogalmazó** segítse a másodfokú tanácsok munkáját. Ez mind a tanács munkáját segíti, mind pedig az adott titkár, fogalmazó szakmai fejlődésének segítése miatt szükséges.

Indokolt és szükséges is lehet **elsőfokú bírák** szakmai fejlődésének elősegítése érdekében is **részleges és időleges kirendelése** a másodfokú ügyintézésre.

A **cégügyek, a csőd és felszámolási ügyek** intézése körében kiemelésre érdemes mindenképpen az a tény, hogy a tavalyi év első 11 hónapjához képest 2013 évben **drasztikusan megnövekedett a cégügyek száma** különösen a **módosítások** körében.

A **cégügyek** száma 2012. év első 11 hónapjában 6960, 2013. évben 11376 volt. A felszámolási ügyek száma tavalyihoz képest némiképp csökkent. Az új Ptk. hatálybalépéséig a cégügyek vonatkozásában mindenképpen további **növekedés prognosztizálható**.

Az ügyfeldolgozás ugyanakkor példaértékű módon történt annak ellenére, hogy az ezen ügyszakban dolgozó egyik bíró kollégánk tartósan távol van betegség miatt. Az ítélezés ezen területét személyileg oly módon segítettük vezetőtársaimmal, és az ügyszakban eljáró bírákkal együttműködve, hogy az érdemi ügyintézésben jogszabályi felhatalmazás alapján eljárni jogosult **titkári, bírósági ügyintézői létszám bővítésre** került. Ezt változatlanul fenn kell tartani, mert ezen a területen a titkár, illetve ügyintéző bírói munkát kiváltó segítséget tud nyújtani.

3.2. Járásbíróságok

A pályaművem 2.1. pontjában bemutatott táblázat adataiból kitűnően a **járásbírósági ítélezési helyzet** szempontjából annak van jelentősége, hogy mindkét ügyszak (büntető, polgári) leterheltsége országos összehasonlításban a legnagyobb. Az **érkezett és befejezett ügyek aránya több mint 20%-kal haladja meg az országos átlagot**. A járásbíróságokon dolgozó bírák lelkiismeretes és már-már emberfeletti munkavégzésének és munkabírásának köszönhetően a folyamatban maradt ügyek aránya az országos átlaghoz közelít.

Mint utaltam már rá a **bírói álláshelyek országos újraosztása és meghatározása során** ezt a helyzetet mindenképpen **figyelembe kell venni**. Ennek a központi igazgatás felé történő artikulálása a törvényszék elnökének elsőrendű feladata. Amíg ez nem történik meg, addig a rendelkezésre álló személyi feltételekkel kell feladatainkat ellátni, és emellett a lehető legrövidebb időn belül az esetleges kiesések (tartós távollét, áthelyezés, nyugdíj stb.) pótlása felől intézkedni kell.

Csak így leszünk képesek alkotmányos feladatainkat ellátni, és biztosítani a megyében a szakszerű és időszerű ítélkezést.

Az ítélkezés jelenlegi helyzetét az egyes járásbíróságokon az alábbiak szerint mutatom be, megjelölve az egyes feladatokat, terveket is.

3.2.1. Szombathelyi Járásbíróság

Büntető ügyszak

Szombathely büntető	érkezett	befejezett	folyamatos	1-2 év közötti	2-3 év közötti	3-5 év közötti	5 év feletti
2012.11.30. peres	814	904	454	79	21	2	0
nemperes	624	627	40				
2013.11.30 peres	823	832	465	101	26	6	1
nemperes	612	598	45				

Az ügyszakban mind a peres, mind a nemperes ügyek érkezése némiképp csökkenő tendenciát mutat, ugyanakkor a székhelyi járásbírószágon ítélkezést ellátó tanácsok száma 2013 évre lényegesen csökkent. Év közben egy bíró a törvényszékre áthelyezésre, egy bíró az OBH-ba beosztásra került, egy bíró tartós távollétról visszajött, szeptembertől egy bíró a Sárvári Járásbírószágról pályázat alapján áthelyezésre került.

További egy bíró lényegében az egész év során ki volt rendelve a Sárvári, illetve a Kőrmendi Járásbírószágra úgy, hogy a székhelyi bíróságon ítélkezési feladatot nem látott el. Az év három negyedében egy bíró a Kőszegi Járásbírószágra került kirendelésre részlegesen.

Ennek ellenére az ügyintézés megfelelő volt azzal, hogy a folyamatban maradt ügyek száma az előző évihez képest csak kismértékben emelkedett. Törvényszerű volt ebben a helyzetben az is, hogy az éven túli ügyek aránya nőtt. Ez a személyi helyzet jelentős többletterhet jelentett a ténylegesen a székhelyi bíróságon szolgálatot teljesítő bírók részére.

A jövőre nézve a cél – amennyiben az érkezett ügyek száma nem emelkedik –, hogy **ténylegesen legalább 8 büntetőbíró** lásson el szolgálatot a székhelyi bíróságon.

Jelenleg pályázat alapján folyamatban van egy bírói kinevezés, illetve a Kőszegi Járásbíróság büntető bírójának pótlása esetén a részleges kirendelés mellőzhetővé válik. Az új sárvári büntetőbíró kinevezése esetén az oda történő kirendelés szintén mellőzhetővé válik, így tovább bővül a székhelyi kapacitás. 2014. évre így a munkavégzés feltételei a 2013 évihez képest javulni fognak.

A szabálysértési ügyek érkezése az előző évihez képest lényegesen megnőtt (1966-ról 2700-ra). Az ügyérkezés volumenére figyelemmel jelenleg két és fél titkár intézi az ügyeket. Ezt változatlanul fenn kell tartani azzal, hogy a szabálysértési tárgyalások második féléves csökkenése miatt a titkárok a büntető ítélezésbe is be tudnak segíteni (nemperes ügyek, magánvádas eljárások).

A bírói adminisztratív terhek csökkentése érdekében bírósági ügyintézők (legalább kettő) bevonása szükséges.

Civilisztikai ügyszak

Szombathely polg-gazd	érkezett	befejezett	folyamatos	1-2 év közötti	2-3 év közötti	3-5 év közötti	5 év feletti
2012.11.30-ig polgári	1482	1481	508	45	12	4	2
gazdasági	120	123	49	7	0	1	0
2013.11.30-ig polgári	1653	1534	608	43	13	6	0
gazdasági	112	119	52	6	1	1	1

A civilisztikai ügyszak létszámhelyzetét alapvetően az befolyásolta a 2013 év során, hogy egy bíró a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságra áthelyezésre került, én pedig törvényszéki elnöki megbízásomra figyelemmel csak kisebb részt tudtam vállalni az ítélezésben. Emellett egy bíró kolléga részleges kirendelés alapján a Sárvári Járásbíróságon látott el szolgálatot.

Az ügyforgalmi adatok alapján a polgári peres ügyérkezés megnövekedett, lényegében azt lehet mondani, hogy **egy teljes bírói kiosztással több ügy érkezett** az előző év hasonló időszakához képest.

Mindezek miatt a folyamatban maradt ügyek, és az éven túli ügyek száma emelkedett.

A jövőre nézve átmeneti megoldást jelenthet a tartós távollétról visszatérő Kőszegi Járásbíróságra kinevezett, de szombathelyi lakóhellyel rendelkező kolléganő kirendelése a Szombathelyi Járásbíróságra, és az üres szombathelyi polgári bírói álláshely betöltése. A Sárvári Járásbíróságon felhasználni kívánt túlbetöltés alapján történő bírói kinevezés esetén feleslegessé válik a sárvári kirendelés. Mindemellett az arányos munkateher kialakítása érdekében a gazdasági peres ügyeket tárgyaló bírókolléga polgári ügyek intézésében is részt tud venni.

Fenn kell tartani azt a helyzetet is, hogy peren kívüli, illetve végrehajtási ügyek intézésében csak kivételes módon vegyen részt bíró (távoltartás, illetve a végrehajtással foglalkozó titkárok munkáját instruáló bíró).

A peren kívüli, illetve végrehajtási ügyek koordinálása, a peren kívüli ügyintézési centrum vezetése körében változatlanul szükségesnek tartom csoportvezető bíró kinevezését.

3.2.2. Körmendi Járásbíróság

Körmend büntető	érkezett	befejezett	folyamatos	1-2 év közötti	2-3 év közötti	3-5 év közötti	5 év feletti
2012.11.30-ig peres	194	150	124	12	1	0	0
nemperes	78	77	4				
2013.11.30-ig peres	194	213	111	16	3	0	0
nemperes	82	83	1				

Körmend polgári-gazd	érkezett	befejezett	folyamatos	1-2 év közötti	2-3 év közötti	3-5 év közötti	5 év feletti
2012.11.30-ig polgári	465	440	186	13	3	2	0
gazdasági	8	7	4	0	0	0	0
2013.11.30-ig polgári	398	420	168	19	3	1	0
gazdasági	15	13	4	0	1	0	0

A Körmen di Járásbíróságon jelenleg a szakszerű, és időszerű ítélkezés feltételei fennállnak köszönhetően annak, hogy az idei évben (szeptember 1-től) több mint egy év után kinevezésre került egy büntetőbíró. Kinevezéséig két szombathelyi járásbíró sági bíró részleges kirendelés alapján járt el. Az ő további részleges kirendelésük a folyamatban maradt ügyeik befejezéséig szükséges lehet.

Az új bíró kolléga, annak ellenére, hogy kezdőbíró nagy lelkesedéssel és eredményesen kezdte meg bírói tevékenységét (szeptember 1. napjától történő kinevezése óta a rászignált ügyekből 63-at befejezett november végéig). Úgy tűnik, hogy megfelelő segítséggel képes lesz arra, hogy a körmen di büntető ügyszakot egyedül is ellássa.

Civilisztikai ügyszakban az ítélkezés szintén kiegyensúlyozott, lényegében hátralékmentes, némiképpen az éven túli ügyek arányát kell csökkenteni.

A Körmen di Járásbíróság vonatkozásában a bírói munkateher csökkentése érdekében **szükséges egy titkár alkalmazása**. A 2014. évben szakvizsgájukat befejező 4 bírósági fogalmazónk közül egyikük beosztása mindenképpen szükséges a szabálysértési, illetve polgári peren kívüli és végrehajtási ügyek megfelelő intézése végett.

3.2.3. Kőszegi Járásbíróság

Kőszeg büntető	érkezett	befejezett	folyamatos	1-2 év közötti	2-3 év közötti	3-5 év közötti	5 év feletti
2012.11.30-ig peres	146	162	26	0	0	0	0
nemperes	30	27	4				
2013.11.30-ig peres	180	160	52	2	0	0	0
nemperes	48	48	2				

Kőszeg polgári-gazd.	érkezett	befejezett	folyamatos	1-2 év közötti	2-3 év közötti	3-5 év közötti	5 év feletti
2012.11.30-ig polgári	284	276	93	7	4	1	0
gazdasági	12	14	1	0	0	0	0
2013.11.30-ig polgári	248	255	84	5	0	2	0
gazdasági	17	12	7	1	0	0	0

A Kőszegi Járásbíróság vonatkozásában az ügyforgalmi mutatók megfelelőek. Itt fő problémaként a még rendezetlen büntetőbírói státusz kérdése merül fel. Az érkezési mutatók alapján egy büntetőbíró kinevezésére és foglalkoztatására feltétlenül szükség van. Ezáltal feleslegessé válik a székhelyi bíróságról történő kirendelés, így a székhelyi bíróság büntető ügyintézési helyzete is számottevően javulhat.

Kőszegen a szabálysértési és polgári peren kívüli, valamint végrehajtási ügyek intézése biztosított titkár, illetve bírósági ügyintéző részéről, így hosszú évek után a bíróság egyrészt „önellátó” tud lenni, másrészt indokolt esetben segítséget tud nyújtani más szervezeti egységek részére.

3.2.4. Sárvári Járásbíróság

Sárvár büntető	érkezett	befejezett	folyamatos	1-2 év közötti	2-3 év közötti	3-5 év közötti	5 év feletti
2012.11.30-ig peres	248	249	96	8	0	0	0
nemperes	117	122	2				
2013.11.30-ig peres	352	332	124	8	2	0	0
nemperes	139	138	5				

Sárvár polgári-gazd	érkezett	befejezett	folyamatos	1-2 év közötti	2-3 év közötti	3-5 év közötti	5 év feletti
2012.11.30-ig polgári	680	666	257	17	3	2	0
gazdasági	30	23	16	1	0	0	0
2013.11.30-ig polgári	566	600	198	23	7	3	0
gazdasági	34	33	17	4	0	0	0

A Sárvári Járásbíróságon az ítélkezés időszerűségének fenntartásához elsődleges feladat a büntetőbírói állaspályázat alapján a bírói álláshely betöltése, illetve polgári ügyszakban az OBH elnöke által engedélyezett polgári túlbetöltés felhasználása. Ezzel bírói szinten hosszútávon biztosítható az ítélkezés időszerűsége.

Büntető területen további cél az, hogy a szabálysértési ügyeket teljes egészében titkár intézze, és emellett a polgári peren kívüli és végrehajtási ügyekben is a titkári (lehetőleg helyi) közreműködés biztosított legyen.

3.3 Bírósági közvetítés

Az ítélkezési munka hatékonyságát szolgálhatja a bírósági közvetítés. A mediáció gyakorlatának bevezetéséhez szükséges kezdő lépéseket 2013. év során megtettük. Koordinátor, illetve közvetítő került kijelölésre, és elnöki intézkedés szabályozza a közvetítői tevékenységet. Sajtón, illetve honlapunkon keresztül „kampányt” indítottunk az intézmény megismertetésére. A még hatékonyabb közvetítés érdekében további közvetítők kijelölése indokolt. Jelenleg még két titkár végezte el a szükséges képzést, kijelölésük érdekében a szükséges intézkedést meg kell tenni.

Emellett a 2014.január 1. napján hatályba lépő Bjt. 30.§ (2) bekezdése alapján a székhelyi bíróságon legalább egy bíró közvetítőkénti kijelölését kell kezdeményezni, és a bírákat, igazságügyi alkalmazottakat „érzékenyíteni” szükséges előadások, képzések szervezésével a közvetítés sikerének érdekében.

3.4. Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, és kapcsolat az Észak-Dunántúli Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiummal

KMB munkaügy	érkezett	befejezett	folyamatos	1-2 év közötti	2-3 év közötti	3-5 év közötti	5 év feletti
2012.11.30-ig	390	430	110	5	0	0	0
2013.11.30-ig	416	385	155	4	0	0	0

KMB közigazgatási peres	érkezett	befejezett	folyamatos	1-2 év közötti	2-3 év közötti	3-5 év közötti	5 év feletti
2012.11.30-ig a törvényszéken	205	167	73	4	1	0	0
2013.11.30-ig a KMB-n	300	223	77	4	0	0	0

A 2013. január 1. napjától felállt új bírósági szervezet személyi és tárgyi feltételei az idei évben biztosításra kerültek, és működésének első 11 hónapja gördülékeny volt.

A munkaügyi ügyszakban a tartósan távol lévő bíró kolléga visszatérése mellőzhetővé tette a korábbi székhelyi bíróságról történő kirendelést.

Az OBH elnöke által engedélyezett 3 bírói álláshely (2 munkaügyi, 1 közigazgatási) betöltött, közigazgatási ügyek intézésére a korábban munkaügyi ügyekre kirendelt szombathelyi járásbírói kollégánk pályázat alapján történt áthelyezés útján került sor. Figyelemmel arra, hogy közigazgatási jogi gyakorlattal nem rendelkezett, ezért a folyamatban maradt ügyek vitelére a korábban a törvényszéken közigazgatási ügyeket tárgyaló csoportvezető bíró vállalta a kirendelést és az új bíró szakmai instruálását.

Az ügyforgalmi adatok alapján a tavalyi évhez képest a munkaügyi ügyek érkezése csökkent, ugyanakkor a közigazgatási ügyek száma növekedett. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a jövőben, hogy a közigazgatási ügyeket egyedül tárgyaló bíró a megnövekedett érkezést képes-e feldolgozni, és szükség esetén további kirendeléssel kell a munkáját segíteni.

Munkaügyi ügyszakban bekövetkező kismértékű ügyszámcsökkenés ellenére az ügyintézési helyzet nem lesz kedvezőbb, hisz elnök úr regionális kollégiumvezetővé történt év közbeni kinevezése miatt munkaterhe jelentősen megnőtt. Szükség esetén a központi igazgatás felé jelezni kell az ügyintézésben jelentkező problémát és adott esetben kezdeményezni kell új bírói álláshely létesítését. Az nyilvánvaló, hogy a kollégiumvezetői feladatok ellátása mellett a munkaügyi ítélkezésben való korábbi mértékű részvétel elnök úrtól nem várható el.

A bíróság időszerűségi és befejezési mutatói példaértékűek.

Itt kell és célszerű szót ejteni a **törvényszék és a regionális kollégium kapcsolataról**.

Törvényszékünk számára óriási megtiszteltetés, hogy székhelye lehet a regionális kollégiumnak. Mindez persze elsődlegesen kollégiumvezető úr érdeme és egyben szakmai munkájának elismerése.

A regionális kollégium működése során a törvényszék együttműködésére feltétlenül számíthat. Az együttműködés formális módját a törvényszék szervezeti és működési szabályzatban kollégiumvezető úr egyetértésével 2013 év során szabályoztam.

A rendelkezésre álló humánerőforrások belső átstrukturálásával egy tisztviselői álláshelyet átcsoportosítottunk, illetve az informatikai osztály egyik alkalmazottja munkaköri leírásában kiemelt feladatként meghatározásra került a regionális kollégium informatikai hátterének biztosítása és működtetése. Emellett egy bírósági titkár, és bírósági ügyintéző –egyéb feladataik ellátása mellett- részben segítséget nyújt kollégiumi munka szervezéséhez (jegyzőkönyvvezetés, szakmai segítség, aktavizsgálat, informatika).

Úgy gondolom, hogy a regionális kollégiumvezető a munkáját csak megfelelő számú és képzettségű segítők igénybe vételével láthatja el az elvárt módon, ezért teljes mértékben egyetértek a regionális kollégiumvezetők által igényelt, elkülönített és a regionális kollégiumokhoz telepített három státusz rendszeresítésének igényével (1 tisztviselő, 1 bírósági ügyintéző, 1 bírósági titkár). Ezen személyi feltételek biztosítása a törvényszék amúgy is szűkös létszámhelyzetéből fakadóan nem lehetséges.

A regionális kollégiumi ülések megtartásához szükséges feltételek biztosítása körében a kollégiumvezető úrral a továbbiakban is együtt kívánok működni. Az eddigi tapasztalatok alapján az együttműködés mind a törvényszék, mind a kollégium vonatkozásában előnyökkel jár, a kellően összehangolt fejlesztési igények mindkét szervezet alapvető érdekét szolgálják.

4. Az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása

Ahhoz, hogy a törvényszék stratégiai feladatait, céljait hatékonyan tudja megvalósítani az egyik legfontosabb teendő a rendelkezésre álló humánerőforrás optimális elosztása és hasznosítása.

Ezen a területen alapvetően **két elvet kell szem előtt tartani és következetesen érvényre juttatni:**

- minden olyan ügyintézési területen, ahol bírósági ügyintéző, illetve bírósági titkár eljárhat, ott a bírói közreműködést minimalizálni kell (bíró alapvetően ezen területek szakmai irányítását, az ott dolgozók instruálását lássa csak el)
- a rendelkezésre álló titkári, fogalmazói, ügyintézői kapacitást fel kell használni az ítélkezés során is a bírói adminisztratív terhek csökkentése érdekében (perelőkészítés, perköltségek, illetve mindazon területen, ahol jogszabály a titkári, ügyintézői közreműködést a peres eljárás során lehetővé teszi).

A pályamű előző részében már jeleztem az egyes ügyszakok és bírósági szintek kapcsán, hogy hol tartom szükségesnek leginkább a titkári, ügyintézői közreműködés további fenntartását, illetve bővítését.

Munkaszervezési szinten változatlanul fontosnak tartom az **un. peren kívüli ügyintézési központ** felállítását mind civilisztikai, mind büntető területen. Ezáltal egy-egy szervezeti egységben történne peren kívüli ügyek feldolgozása a két jogterületen. Minden titkár, illetve ügyintéző egy-egy fő reszorttal rendelkezne, ugyanakkor a helyettesítés, reszortátvétel is megoldható lenne személyi változások esetén.

Az ügyintézési központok munkáját csoportvezető bíró (a már meglévő, illetve az előzőekben írtak szerint már igényelt csoportvezetők jogköre és feladata átstrukturálásával) irányítaná, aki a munkaszervezésen túl a megfelelő helyi képzést, instruálást is koordinálná, és megfelelő szakmai segítséget biztosítana a vidéki járásbíróóságokon hasonló körben dolgozók részére.

Az elkövetkező időszak egyik legfontosabb feladata a megfelelő **fogalmazói utánpótlás** biztosítása. Csökkent az egyetemet végzett jogászok érdeklődése fogalmazói álláshelyek iránt különösen a vidéki, így a Szombathelyi Törvényszék vonatkozásában. Ezen úgy gondolom úgy tudunk segíteni, ha közvetlen kapcsolatfelvételt kezdeményezünk a joghallgatókkal, biztosítva tanulmányaik idejére is a szakmai gyakorlatot, és szakmai segítséget. A „Nyitott Bíróság” program keretében az együttműködési megállapodásokat az egyes oktatási intézményekkel már ennek szellemében kötöttük meg ebben az évben. A koordinátorok egyik feladata az is, hogy folyamatosan tartsák a kapcsolatot a joghallgatóvá váló tanulókkal. Honlapunkat is oly módon alakítottuk ki és úgy kell továbbfejlesztünk, hogy vonzóvá tegyük a fogalmazói létet. Részt kell vennünk a „Szombathely visszavár” helyi program eseményein is.

Nagy hangsúlyt kell fektetni a **tisztviselői, ügykezelői kar** felkészítésére és helyi képzésére, instruálására, munkájuk szervezésére és ellenőrzésére.

Úgy gondolom a megfelelő személyzeti politika részét kell képezze az is, hogy a bíróság személyi állományába tartozó **fizikai dolgozók** munkáját is hatékonyabban használjuk fel. Törekedni kell arra, hogy a felvételeknél előnybe részesítsük az olyan szakképzettséggel rendelkezőket, akik az épület karbantartása, az egyes beruházások lebonyolítása körében közre tudnak működni (festő, burkoló, villanyszerelő. képzettségű teremőrök, varrni tudó takarítók stb.). Fontos, hogy a fizikai alkalmazottak munkakörét képezze kézbesítés, aktaszállítás, illetve egyéb ügyintézési munkát könnyítő feladat.

5. Külső kapcsolatok

5.1 Kapcsolat az igazságszolgáltatás központi igazgatásával

A törvényszéknek a központi és közös stratégiai feladatok ellátása körében az **OBH**-val, annak vezetőivel és szervezeti egységeivel folyamatos, rendszeres kapcsolatot kell fenntartania, amely kapcsolatot a proaktivitás elve kell, hogy vezéreljen. Ennek keretében aktívan közre kívánunk működni a stratégiai célok megvalósításában. Arra kell törekedni, hogy az OBH megkereséseire mind a szakmai, mind az igazgatási kérdésekben hasznosítható előterjesztéseket tegyünk.

Törekedni kell arra, hogy a törvényszék igazgatásának sajátosságai figyelembe vételre kerüljenek az új igazgatási struktúra kialakításánál.

Támogatni kívánom a továbbiakban is, hogy bíránk, igazságügyi alkalmazottaink aktív szerepet vállaljanak központi oktatási, munkacsoporti, és egyéb igazgatási, szakmai (jogszabályelőkészítői) feladatok ellátásában.

Bár törvényszékünk nem rendelkezik **OBT** taggal, a tanács részére minden segítséget meg kell adni feladatainak ellátásához. Tervezem az OBT tagjainak meghívását, hogy bíránk is tájékozódni tudjanak az OBT munkájáról, és mi is tájékoztatni tudjuk a tanácsot a törvényszék helyzetéről, munkájáról, problémáiról.

5.2. Ügyfélkapcsolatok, és kapcsolat más szervekkel.

Az igazságszolgáltatás nem egy önmagában és önmagáért működő szervezetrendszer, hanem alapvető feladata a jogkereső állampolgárok vonatkozásában az igazság szolgáltatása. Fontos ennek megfelelően az **ügyfelekkel való kapcsolattartás**. A megfelelő kapcsolattartás alapvető feltétele a **korrekt, empatikus, udvarias, egyben határozott, célra orientált bírói magatartás, és tárgyalásvezetés**. Büszkén állítható, hogy a törvényszékünkön ez megvalósul. Ennek további fenntartása fontos.

Emellett a bíróságon egy **ügyfélbarát infrastrukturális és személyi feltételrendszert** is működtetni kell, amely megfelel a 21. század követelményeinek, segíti és egyszerűsíti a bíróságokhoz való hozzáférést.

Az utóbbi két évben e tárgyban már nagy előrelépések történtek az alábbi intézkedésekkel

- ügyfélcentrum kialakítása a székhelyi járásbíróságon,
- ügyfélcentrum kialakítása a társadalmi szervezetek bejegyzésével foglalkozó kezelőirodán,
- külső honlapunkon széleskörű ügyfél tájékoztatás,
- tanúgondozás személyi feltételeinek biztosítása és hatékony működése.

Ezen fenti intézkedések fenntartása és fejlesztése mellett jelenleg kialakítás alatt áll a tanúk elkülönült, biztonságos várakozását biztosító **tanúváró**, és a **gyermekmeghallgató szoba** kialakítása, a **mediációs terem** létesítése.

A rugalmasabb, ügyfelek igényeihez jobban alkalmazkodó ügyfélkapcsolatok érdekében **további ügyfélcentrum** kialakítása (törvényszék vonatkozásában) szükséges. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét is, hogy biztosíthatóak-e az **„egyablakos” ügyintézés feltételei**. A nyilvános félfogadási nap (**panasznap**) **előzetes időpont egyeztetéssel** történő igénybe vétele mind az ügyfelek, mind a bírósági alkalmazottak kényelmét szolgálná.

Az ügyfelekkel való kapcsolattartás körében a velük foglalkozó igazságügyi alkalmazottak, illetve a velük először találkozó teremőrök vonatkozásában fontos az udvarias, segítőkész, ugyanakkor határozott magatartás követelményének tudatosítása.

A törvényszéken tervezett és elvégzendő beruházások, fejlesztések körében elsődleges szempontnak kell lennie annak, hogy ezek által a bírósági dolgozók munkakörülményeinek javítása mellett az ügyfelek elégedettsége is növekedjen.

A külső kapcsolatok körében kiemelten kell kezelni a **sajtóval való kapcsolattartást**. Megbízásom kezdetétől a sajtótájékoztatás, a sajtóval kapcsolattartás körében megkíséreltem stratégiai változtatást elkezdeni. A munkáját kitűnően végző **sajtószóvivő** munkáját **kommunikációs munkacsoport** segíti. A fő cél, hogy kezdeményező legyen a kapcsolatunk. Fontos, hogy az egyes bírósági tárgyalásokról, sajtó szempontból kiemelt ügyekről először mi adjunk szakszerű tájékoztatást, és ne kényszerüljünk utólagos reagálásra. Ehhez fontos a sajtó képviselővel kialakított korrekt, személyes kapcsolat. Nagy eredménynek tekintem, hogy a helyi sajtó nemcsak az egyes ügyekről, hanem egyéb bírósági eseményekről is bővebb tudósításokat adott közre. Fontosnak tartom, hogy a bírósági munkát meghatározó új jogszabályokról, jogszabályváltozásokról is tényszerűen tájékoztassák a szakmai vezetők a sajtót, és a közvélemény a bíróság munkáját megismerhesse.

Nemzetközi kapcsolatainkat érintően alapvetően és hagyományosan a törvényszéknek háromirányú kapcsolatrendszer alakult ki. Ausztriában kapcsolatot tartunk a Burgenlandi Tartományi Bírósággal, valamint a Bécsi Felsőbírósággal. Németországban 2001. év óta áll fenn kapcsolatunk a Chemnitzi Tartományi Bírósággal.

A nemzetközi kapcsolataink továbbfolytatása fontos. Új, más munkamódszerek, nemzetközi trendek megismerése az ítélkezési munka hatékonyabbá tétele szempontból sok előnnyel járhat.

Terveim között szerepel a nemzetközi kapcsolatok bővítése a szlovéniai, lendvai bíróság irányába.

A kapcsolataink között kiemelést érdemel a **Magyar Bírói Egyesülettel**, és a bírósági **szakszervezettel** fennálló korrekt kapcsolat ápolása, az egyesület törekvéseinek megismertetése a bírakkal, titkárokkal, illetve személyzeti kérdésekben, személyi juttatásokkal összefüggésben a szakszervezet véleményének figyelembe vétele.

Mindezek mellett 2013. évben példaértékű módon a törvényszék az egyesülettel, és a szakszervezettel összefogva szervezte meg az első családi napot, amelyen több mint 200-an vettünk részt. A csapatépítés, egészségmegőrzés, a jó munkahelyi hangulat szempontjából ez a jellegű összefogás a jövőben is rendkívül fontos.

A többi **jogászai hivatásrenddel, egyesülettel, oktatási intézményekkel** is törekedni kell az eddigieknek megfelelően a korrekt kapcsolatra azzal, hogy elsődleges kell, hogy legyen a **pártatlanság és befolyásmentesség** biztosítása.

A jövőben is szerepet kell vállalnia a törvényszéknek a fenti elvek figyelembe vételével a **társadalmi felelősségvállalásban**, a jótékonyági akciókban való részvételben. A 2013. évhez hasonlóan a jövőben is törekedni kell arra, hogy egy megfelelően kiválasztott és leinformált program, vagy egyesület tevékenységét segítsük.

6. Tárgyi feltételek biztosítása

Az ítélkezési és ügyintézési munka feltételeinek biztosítása körében a legfontosabb feladat, hogy a **21. század követelményeinek megfelelő** olyan bírósági infrastruktúra kerüljön kialakításra, amely egyaránt **szolgálja az állampolgárok érdekét, és egyben javítja a bíróságon dolgozók munkafeltételeit**.

Minden fejlesztési célt a fentiek figyelembe vételével kell meghatározni.

6.1. Informatika

Az informatikai fejlesztések körében a legfontosabb feladat az informatikai osztály vonatkozásában egy **szemléletváltoztatás** végrehajtása. Megbízásom kezdetétől erre törekedtem, és a részbeni eredmények már látszanak. Tudomásul kell vennünk, hogy jelenleg a fő cél a **központi informatikai hálózattal való teljes kompatibilitás feltételeinek megteremtése**. Az ehhez szükséges szakmai tudás informatikusainknak rendelkezésre áll.

Fel kell készülnünk az **elektronikus ügyintézés** bevezetésére, működtetésére és egyúttal általánossá válására.

Ki kell építeni a **digitális hangrögzítés** rendszerét. A hagyományos magnók beszerzése már nem lehetséges. Több megoldási lehetőség került már kipróbálásra, eddig még a megfelelő megoldást nem sikerült megtalálni, de a keresést tovább kell folytatni. Csak olyan eszköz beszerzése indokolt, amelyet előzetesen a bírák, illetve leírók kipróbálnak és a működtetést megfelelőnek találják.

Az informatikai **eszközállomány bővítése** érdekében nagy számban igényeltünk **hordozható eszközöket**. Fontos követelmény, hogy az **otthoni munkavégzés** során az adatbázisok, különösen a **jogtár és a levelezőrendszer** elérhető legyen.

A belső kommunikáció fejlesztése érdekében 2014. év első felében ki kell alakítani az **intranetet** a pályaművem korábbi részében írtak szerint.

Alapvetően informatikai eszközök felhasználásával kell megoldani a legtöbb ellenőrzési feladatot **jelzőrendszer** kialakításával (fogvatartási idők nyomon követése, írásba foglalás ellenőrzése).

Fontos követelmény az informatikai rendszer **felhasználóbarát működési** feltételeinek biztosítása, és jelentkező **hibák haladéktalan korrigálása**.

6.2. Épületek-zsúfoltság

Az elkövetkező évek legnagyobb kihívása a törvényszék részére elégtelen elhelyezési körülmények javítása. Elhelyezésünk – különösen a Szily János úti épületben – már évek óta szűkös. **Kevés a tárgyalóterem, a bírói szoba, a leírói szoba, nem biztosított megfelelően a fogvatartottak várakozási lehetősége.** Nagy gondot jelent az **irattározás, a bűnjelek tárolása** Az utóbbi években már lényegében minden hasznosítható lehetőséget kihasználtunk. A jelenlegi körülmények és a rendelkezésünkre álló kapacitás alapján

- az irattározás racionalizálásával
- a közjegyzői irattár MOKK részére átadásával
- a nagyterem nagyobb mértékű kihasználásával
- a Petőfi úti épületben új tárgyaló kialakításával
- a vendégszobák működésének felülvizsgálatával
- a lefoglalt eszközök és bűnjelek rendezetlen helyzetének rendezésével

csak részeredmények érhetőek el. Végző, megnyugtató megoldást az épület bővítése hozhat a bírósághoz szervesen kapcsolódó, azzal összeépült **börtönépület egészének, vagy egy részének igénybe vételével**, vagy esetlegesen a főügyészség kiköltözésével.

A börtönépület hasznosítása, illetve a főügyészség helyzetével kapcsolatban alapvetően három megoldási javaslat lehetséges:

1. A teljes börtönépület bírósági célú hasznosítása.
2. A régi börtönépület közös fenntartása az ügyészséggel (két-két szintet venne igénybe az ügyészség, illetve a bíróság).
3. Amennyiben a főügyészség a céljainak és elképzeléseinek megfelelő épületet kapna a városban, a bíróság hasznosíthatná a jelenlegi főügyészségi épületrészt.

A magam részéről az utóbbi két megoldást támogatnám, ugyanakkor mindkét lehetőség megvalósítása meghaladja törvényszékünk pénzügyi lehetőségét, ezért ebben a körben a részletes tervek felvázolásával a központi igazgatás segítségét kell igénybe vennünk. Emellett mindkét lehetőség a OBH és a Legfőbb Ügyészség közötti egyeztetést igényel, amelyhez természetesen az előterjesztéseket, lehetőségeket a törvényszéknek kell megadnia.

Úgy gondolom a koncepcionális kérdésben való döntésnek 2014. év során kellene megtörténnie, és a megvalósításnak pedig a 2015-2016 évek során.

6.3. Egyes törvényszéki épületekben tervezett beruházások, fejlesztések

Az egyes bírósági épületeket érintően vázaltszerűen felsorolva az alábbi beruházási, fejlesztési munkák elvégzését tartom szükségesnek.

Szily János utcai épület

- belső parkoló gyeprács burkolatának térkő burkolattal kiváltása és a csapadékvíz elvezetése a nagyfokú vizesedés miatt (2014. évi kivitelezés)
- gyermekmeghallgató szoba, tanúváró, mediációs szoba kialakítása (2014. első féléves kivitelezés részben pályázat eredményeként)
- északi szárny tetőszerkezet felújítása és északi szárny homlokzat felújítása, a lábazat vizesedésének megállítása és a műköző lábazat cseréje (kivitelezési idő a főügyészséggel az épületfenntartás költségeinek viselése arányában történő megállapodás függvénye, lehetőség szerint 2015)
- díszterem előtti zárt udvar parkosítása, betonjárda kiváltása (2014, vagy legkésőbb 2015. évi kivitelezés)
- tárgyalótermi folyosók biztonsági kamerarendszerrel történő biztosítása (kivitelezés folyamatban, várható befejezés 2014. első negyedév)
- a két dolgozói vizesblokk teljes felújítása a törvényszéki szárnyon (2014. első negyedévi kivitelezés pályázat eredményeként)
- utcafronti bírói szobák, ügyfélcentrum, járási elnöki irodaegyüttes klimatizálása (kivitelezés 2014. első negyedév, pályázat eredményeként)
- további klimatizálás (folyamatosan)

- TÜK szoba kialakítása (részben folyamatban, várható befejezés 2014. év vége)

Petőfi utcai épület

- regionális kollégium termének kialakítása, egy tárgyalóterem kialakítása, hőfüggöny a tárgyalóterem előtti folyosón (2014. év első felében befejezendő)
- tárgyalóterem, szerverszoba, déli fekvésű bírói szobák klimatizálása (2014. első negyedév pályázat eredményeként)
- további épületklimatizálás (folyamatosan)

Körmendi Járásbíróság épülete

- teakonyha kialakítása (2014. év vége)
- emeleti irattári helyiség átalakítása bírói szobává, további egy iroda kialakítása a vendégszoba egyik helyiségének leválasztásával (2014, 2015)

Sárvári Járásbíróság épülete

- földszinti vizesblokk teljes felújítása (2014.)
- a két tárgyalóterem teljes bútorszatcseréje (2014)
- fűtési rendszer szabályozása
- a megüresedett szolgálati lakásból vendégszoba kialakítása, a jelenlegi vendégszobából két dolgozóhelyiség (bírói, titkári dolgozó, illetve szabálysértési iroda) kialakítása (2014, illetve 2015)
- irattár átalakítás, járólapp cseréje (2014, 2015)

Kőszegi Járásbíróság épülete

- vendégszobai fürdőhelyiség felújítása
- irattár bővítés az aulában beépített szekrények segítségével, indokolt esetben egy vendégszoba megszüntetésével.

Valamennyi bírósági épületet érintően szükséges az **energetikai korszerűsítés** (nyílászárócseréje valamennyi épületben, fűtőkorszerűsítés a Petőfi utcai, sárvári, körmendi, kőszegi épületben). Ezen jelentős pénzügyi beruházást igénylő fejlesztéseket anyagi lehetőségeink függvényében folyamatosan tudjuk csak végezni. Az energetikai korszerűsítések körében folyamatosan figyelni kell az uniós, esetleg hazai pályázati lehetőségeket.

A bírák, alkalmazottak munkakörülményeinek javítása érdekében a **dolgozószobák bútorszatának folyamatos cseréje**, korszerűsítése szükséges. Az első lépéseket 2013. utolsó negyedévében megtettük, és a cserét folyamatosan végezzük.

7. A törvényszék takarékos gazdálkodása

A törvényszék takarékos gazdálkodását elősegítő intézkedések körében úgy gondolom a „jó gazda” gondosságával kell eljárni. Akárcsak a háztartások gazdálkodásának szervezésekor figyelembe kell venni a bevételek és a kiadások alakulását. Törekedni kell a **bevételei előirányzatok teljesítésére**, és a **kiadások** oly módon történő **csökkentésére**, hogy az a működést ne veszélyeztesse.

A bevételek körében az igazságügyi követelések hatékony behajtására kell törekedni, a törvényszéknek **igazi végrehajtást kérőként** kell viselkednie. A jogerős bírósági határozattal kirótt, államot, bíróságot érintő követelés **költséghatékony végrehajtása érdekében szervezetfejlesztést** kell végrehajtani a törvényszéki végrehajtás szervezetrendszerében. A 2013. év végén elkészített ÁROP-os pályázatunk egyik fő ez.

A kiadások körében fel kell mérni a dologi kiadások csökkentésének lehetőségét minden területen. Ez annál is fontosabb, mert az esetleges többletkiadások fedezetét a rendszeres személyi juttatás megtakarítás adja. Ezt a kollégákban tudatosítani kell, és ezáltal érdekelt partnerként, adott esetben ötletadóként bevonhatóak a kiadáscsökkentés területén.

A törvényszék kiadásainak jelentős részét képezik a **szakértői, és fordítási költségek**. Ezek lefaragása érdekében egyrészt tájékozódni kell a várható költségvonzatról, indokolt esetben **több ajánlatot** is be kell kérni, illetve „**jó gyakorlatként**” meg kell osztani a kollégákkal az olyan szakértők, fordítók nevét, akik szakmailag megalapozott szakvéleményt, fordítást terjesztenek elő kedvező díjért. Formanyomtatvány egyszer már lefordított példányát rendszeresíteni lehet. Kerülni kell az indokolatlan kirendelést (e körben a szakmai vezetők iránymutatása indokolt).

A **kézbesítési költségek** körében is keresni kell a további költségcsökkentési lehetőséget. A bírósági alkalmazott által történő kézbesítés lehetőségét bővíteni kell az ügyvédi irodák, társszervek, hivatalok, jelentős számú eljárásban részt vevő szervezetek (parkolási cég, lakásfenntartó cég) vonatkozásában. A többi bíróság és az OBH felé általánossá kell tenni az elektronikus levelezést, illetve a hivatali gépkocsival történő kézbesítést.

Papír és nyomtatási költség csökkentése érdekében megtakarítással jár majd az intranet kialakítása, az elektronikus ügyintézés, a belső kommunikáció elektronizálása, központ adatbázisok (személyi adat, lakcímnnyilvántartó, földhivatal, gépjármű-nyilvántartó, MOKK stb.) elektronikus elérése. Támogatni kell minden olyan új munkamódszer alkalmazását, amely a nyomtatási költségek csökkenésével jár (jegyzőkönyv, határozat elektronikus javítása, kétoldalas nyomtatás stb.).

Meg kell vizsgálni a **nyomtatás** teljes **kiszervezésének** lehetőségét. E tárgyban ajánlatot kell kérni ezzel foglalkozó szervezetektől.

Folyamatosan felül kell vizsgálni a **folyóiratok**, közlönyök, kommentárok éves előfizetését, előnyben kell részesíteni a digitális anyagok megrendelését.

A **közüzemi** költségek vonatkozásában is a takarékosagra kell törekedni. A dolgozók figyelmét folyamatosan fel kell hívni a **környezet és energiatudatos magatartásra** (villany, hőszigetelések, egyéb elektronikus eszközök takarékos használatára).

Az üzemanyag, illetve gépkocsi karbantartási költségek körében megtakarítást érhetünk el azzal, hogy jelenleg két, gazdaságosabban üzemeltethető új gépkocsival rendelkezünk,

Ugyancsak jelentős megtakarítással járhat az épületek **energetikai korszerűsítése**

A közüzemi, illetve egyéb kiadások vonatkozásában úgy gondolom országos szinten is jóval jelentősebb megtakarítás érhető el, ha **egy-egy területen** (villany, gáz, üzemanyag, telefon stb.) **központilag lép fel az igazságszolgáltatás megrendelőként.**

A beruházások, beszerzések körében a piacon minél szélesebb körben kell ajánlatot beszerezni, törekedni kell **egyedi tárgyalásokkal** is a lehető legkedvezőbb ajánlat elérésére.

Személyi juttatások körében fokozottan figyelni kell az **ügyelet, készenlét költség-hatékony szervezésére**

Felvételkor előnyben kell részesíteni azon személyi kört, akiknek **foglalkoztatását az állam támogatja** (pályakezdő, gyes-ről visszatérő, nyugdíj előtt álló). Erről már tárgyalásokat kezdeményeztem a munkaügyi szervezet helyi vezetőivel, és felhívtam a járásbírói elnökök figyelmét is a támogatott foglalkoztatottak előnyben részesítésére.

A **fizikai dolgozók** egyéb szakképzettségének hasznosítása, amelyről pályaművem korábbi részében már írtam, szintén hozzájárul a kiadások csökkenéséhez.

A pályaművemben a pályázati kiírás szem előtt tartásával igyekeztem összefoglalni elképzeléseimet arról, hogy kollégáim támogatásával, és velük szoros összefogásban milyennek képzelem el a Szombathelyi Törvényszék jövőjét. Úgy gondolom, hogy a bírói kar segítségével képes, és kész vagyok arra, hogy a vezetői tisztséget alázattal ellássam. Ehhez kérem kollégáim és Elnök Asszony támogatását.

Szombathely, 2013. december 30.

Tisztelettel:

Dr. Andor Szabolcs